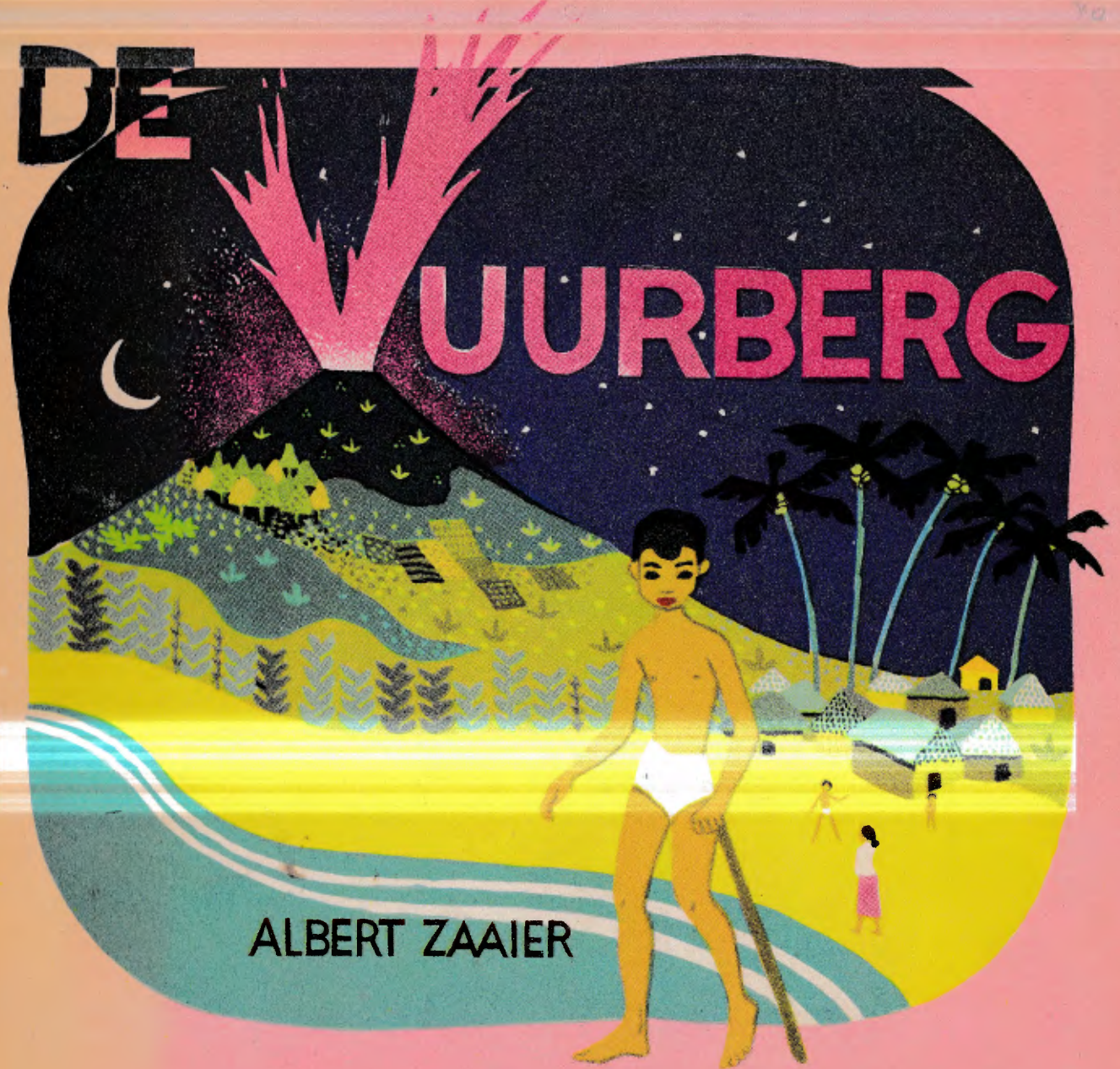
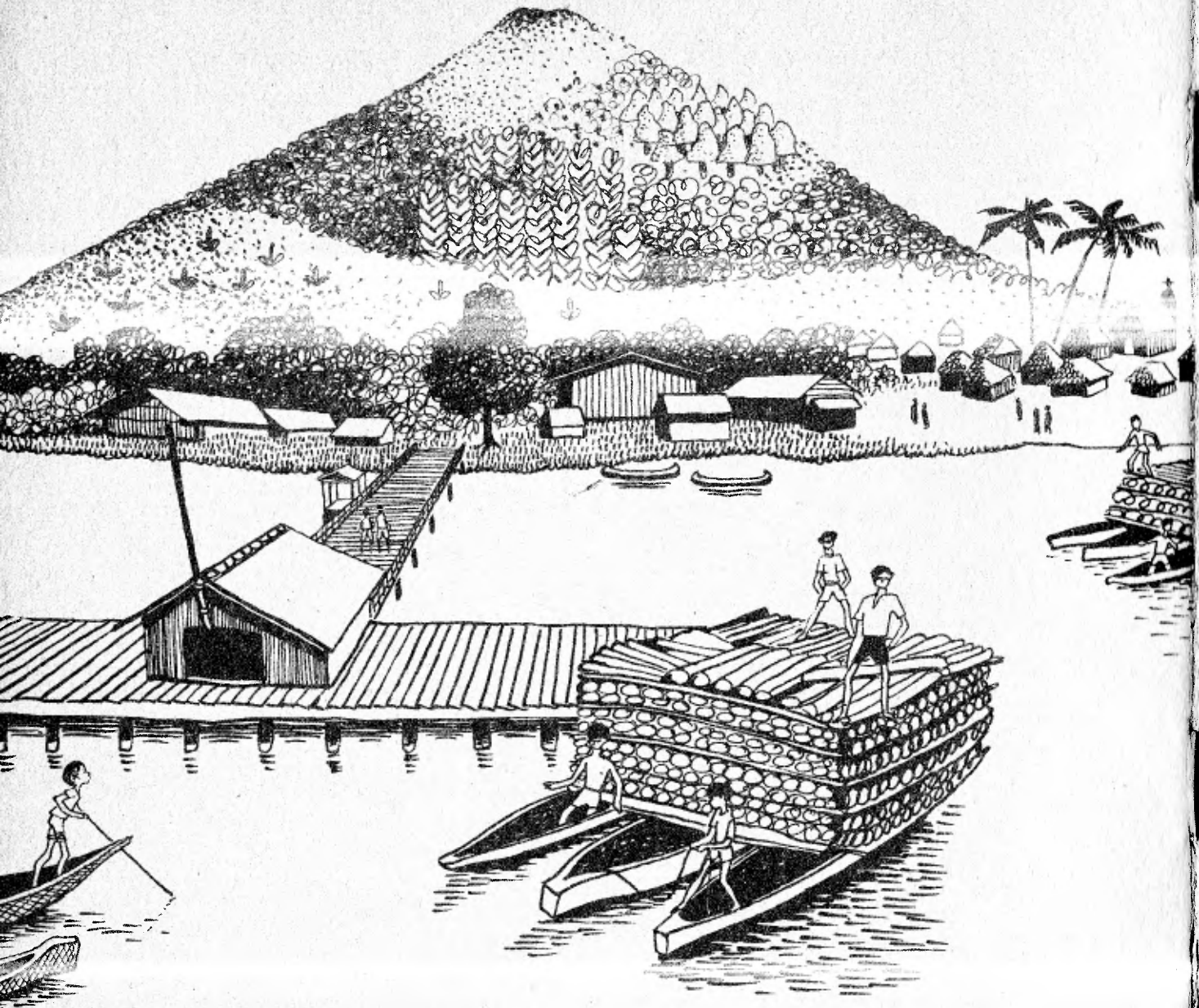

DE

UURBERG

ALBERT ZAAIER

EHE is een kleine bruine jongen. Hij is acht jaar en loopt altijd met een stok. Want Sêhé heeft een ziek been, en hij hinkt. Wat gaat hij nu doen? Hij gaat het huis uit. De Indische zon gaat al dalen achter de hoge berg van Ternate. Het is een heel hoge berg en helemaal tot de top begroeid met struiken en bomen. De mensen van Ternate maken op de berghelling hun tuinen. Daar groeit van alles: banaanen, mais, groenten, muskaatnoten en kruidnagelen. Allerlei Indische kruiden die moeder in de keuken gebruikt, worden in die tuinen verbouwd. Maar ook lekkere olienootjes waar Sêhé zo van houdt. Het stadje waar Sêhé woont heet Ternate. Er wonen veel mensen — allemaal bruine mensen. De meesten hebben altijd op Ternate gewoond, maar heel veel anderen zijn van de eilanden uit de buurt op Ternate komen wonen. Die eilanden bij elkaar heten de Molukken-eilanden. Sêhé heeft altijd op Ternate gewoond. Hij is een kleine Ternataan. Waarom gaat hij de berg opklimmen? Dat zal hem niet meevallen. De helling is steil en er liggen grote keistenen die glad zijn. Hoe moet Sêhé, met zijn hinkelvoet, daarover heen komen? Wees maar niet bang. Hij is zo vlug als een eekhoorn en kan met zijn stok springen, zodat zijn zere been hoog over de keien heen wipt. Sêhé wil zijn vader gaan opzoeken, die nu al in geen drie dagen thuis is geweest. Waarom is vader zo lang van huis? Voor moeder is het niet prettig en voor Sêhé ook niet. Hij houdt veel van zijn vader. Maar het was in de laatste dagen zo warm. Er viel geen druppeltje regen. Elke dag brandde de zon op het strand en de huizen. Alles in de tuintjes verdroogde. Het groen werd geel en de hoge palmbomen aan de weg verdorren. Op het laatst konden de mensen geen eten meer halen. Kwam er maar regen! Geen wolkje was er te zien. O, wat was alles toch dor en droog! Toen is vader de berg opgeklommen om hog op de top, waar

de grote tuinen zijn, voedsel te halen voor het gezin. Maar dat schijnt niet zo gemakkelijk te gaan. Vader is nu al drie dagen van huis. Moeder wordt ongerust. Daarom heeft Séhé gezegd: „Moeder, ik ga vader opzoeken. Misschien breng ik wel een grote tros bananen mee, of een paar lekkere, sappige meloenen.”

Séhé is een flinke, moedige jongen. Moeder laat hem gaan. Zij weet wel, dat haar jongen voorzichtig is. Maar o, dat klimmen valt niets mee! Hoger en hoger gaat het smalle bergpad. Séhé gluurt met zijn donkere kraalogen links en rechts door het lofer van de struiken en hoge varens. Nergens is iemand te zien. Was hij maar vroeger van huis gegaan. Maar 't was zo warm. De gloeiende zon hield de mensen in huis onder het koele bladerendak. Séhé wachtte nog maar wat, en toen de zon ging dalen is hij pas van huis gegaan. Maar dom is het! In Indië daalt de nacht heel gauw, en al om half zeven 's avonds is het donker. Domme Séhé, om daar niet aan te denken! Nu wordt het te laat om terug te gaan. Moeder zal nog ongeruster worden, nu haar jongen ook al niet terug komt. Hoger en hoger klimt Séhé de berg op. Wat een mooi uitzicht heeft hij hier op het stadje beneden en de verre blauwe zee!

Het stadje lijkt wel een bouwdoos. De vierkante huisjes van bamboe met de daken van palmbladeren zijn net speelgoedhuisjes en de mensen bij de kazerne zijn net zwarte mieren. Ver strekt zich de grote Molukkenzee uit. Overal liggen in het blauw van de golven kleine groene plekje. Dat zijn de eilanden. Daar ver weg, ziet Séhé de hoge bergen van Halmaheira. Dat is een groot eiland. Dichterbij ligt Tidore. Dat eiland heeft ook, net als Ternate, zo'n hoge spitse berg. En kijk eens! Hier en daar ziet de jongen een klein helderbruin driehoekje. Dat is het zeil van een vissersscheepje. In de Molukken wonen veel vissers. Ze gaan ver de zee op om met hun netten vis te vangen. Helemaal ver onder zich ziet Séhé het zeestrand. Wat zijn die palm-bomen nu klein! Net kippeveertjes. En dáár gaan de soldaten naar de

kazerne. Grappig, die kleine, kleine mannetjes. Séhé ziet nu heel goed hoe hoog hij al geklommen is. De zee is nog vol gloed van de ondergaande zon, maar op het bergpad waar hij staat is het al schemerdonker. De zon is achter de bomen ondergegaan. Toch klimt hij nog veel hoger. Maar eindelijk... nu wordt hij veel te moe. Hij kan niet meer verder. Gelukkig is hij vlak bij een nootmuskaattuin. Hier is een tuinhut. Wat een aardig klein huisje is dat! De wanden zijn van gevlochten bamboestengels en het dakje van palmblederen. Een alleraardigst priëeltje. Er staat zelfs een bamboe rustbank in.

O wat doet dat been zeer! Séhé gaat even op de bank liggen. Hé, wat lekker koel is het hier. En dan..... worden zijn ogen zo zwaar! Hij kan ze niet meer open houden. Hij probeert wel wakker te blijven, maar het helpt niet. Snork-snork-snork..... Séhé is in slaap gevallen.

Hoe lang heeft Séhé daar midden in het bos, in dat hutje, liggen slapen?

Opeens..... daar schrikt hij wakker. Hij voelt zich aanraken en als hij verschrikt opkijkt staat daar zijn vader. Nu is de schrik helemaal over.

„Vader!” roept hij blij.

Vader heeft zijn jongen in de tuinhut gevonden. Hij wist helemaal niet dat Séhé daar lag. Hij heeft een tros bananen en een grote bos groenten bij zich en wil deze hier gaan inpakken. Daarom ging vader het hutje binnen en... kijk, daar lag zijn jongen te slapen!

Nu zit Séhé te vertellen hoe hij zo in zijn eentje daar hoog op de berg gekomen is. Vader luistert stil naar zijn jongen. „Kom,” zegt hij eindelijk, „we gaan samen naar huis. Moeder is zeker ongerust.”

't Is nu buiten heel donker. Maar vader kent de weg goed en dwalen zullen zij niet. De zon is allang ondergegaan. Hoog boven het dichte bladerdak van de bomen fonkelen de sterren. Helemaal donker is het niet. De hemel is vol lichtjes en ook ziet Séhé het smalle sikkeltje van de nieuwe maan. Wat is het nu stil in het bos op de berg. Alleen het sjirpen der krekels nu en dan en het geluid van een nachtvogel verbreken de rust van de nacht. Séhé is

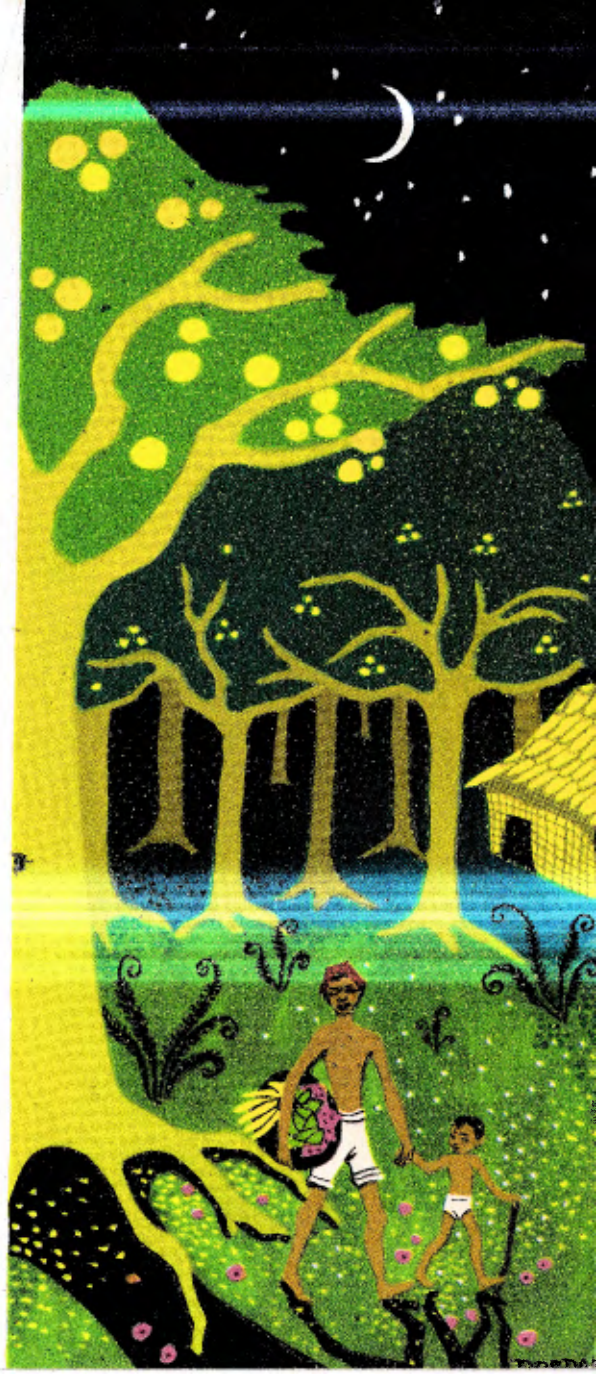
helemaal niet bang in het donker. Vader is immers bij hem! Hij vindt het wat fijn zo samen in de nacht door de varens en het mos te stappen.

Stil..... wat is dat? Wat horen zij daar? Is dat niet het borrelen van water? Dat is vreemd, want door de droogte zijn alle beekjes uitgedroogd. Men kan er gerust doorheen lopen, want er is toch geen water in. Maar hoor! Ja zeker, daar klinkt het klaterend kabbelen van een beekje!

Op de tast, voetje voor voetje, gaat vader in de richting van het kabbelend watergeluid. Séhé volgt hem op de voet, al hinkende. En waarlijk, nu staan vader en zoon vlak voor de zingende bron! Het is warm water, lekker warm. Zij speuren de warme damp, die eruit opstijgt in de koele nacht.

„God is groot” — „God is goed!” fluistert vader. Hurkend en tastend tracht hij naderbij te komen. Wah, Séhé, zie! De bron licht. Er flonkeren lichtjes in het water als sterren aan de hemel. Voorzichtig steekt vader z'n ene voet in het lichtende water, dan ook de andere.

Nu moet Séhé in het water stappen.

De jongen is helemaal niet bang. Wat vader kan, kan hij ook. Wat is dat water lekker, verkwikkend in de koude nacht. Als straks vader en zijn jongen verder gaan, naar huis terug, stapt Séhé veel vlugger dan eerst. Is dat alleen, omdat hij nu de berg afgaat en niet meer hoeft te klimmen? Of heeft dat wonder-water zijn been beter gemaakt?

Thuis vertelt vader alles van de warme bron die opeens op de berg is gaan vloeien. Vader vertelt het ook aan de bureu. Iedereen moet ervan horen. 't Is een wonder! Iedereen is verbaasd en blij.

Het aanbreken van de nieuwe dag kan men nauwelijks afwachten. Ieder wil de eerste zijn: baden in de bron. „Als je daarin een bad neemt, word je beter van je ziekte,” zeggen de mensen. „De Here God heeft ons een groot geluk gegeven!”

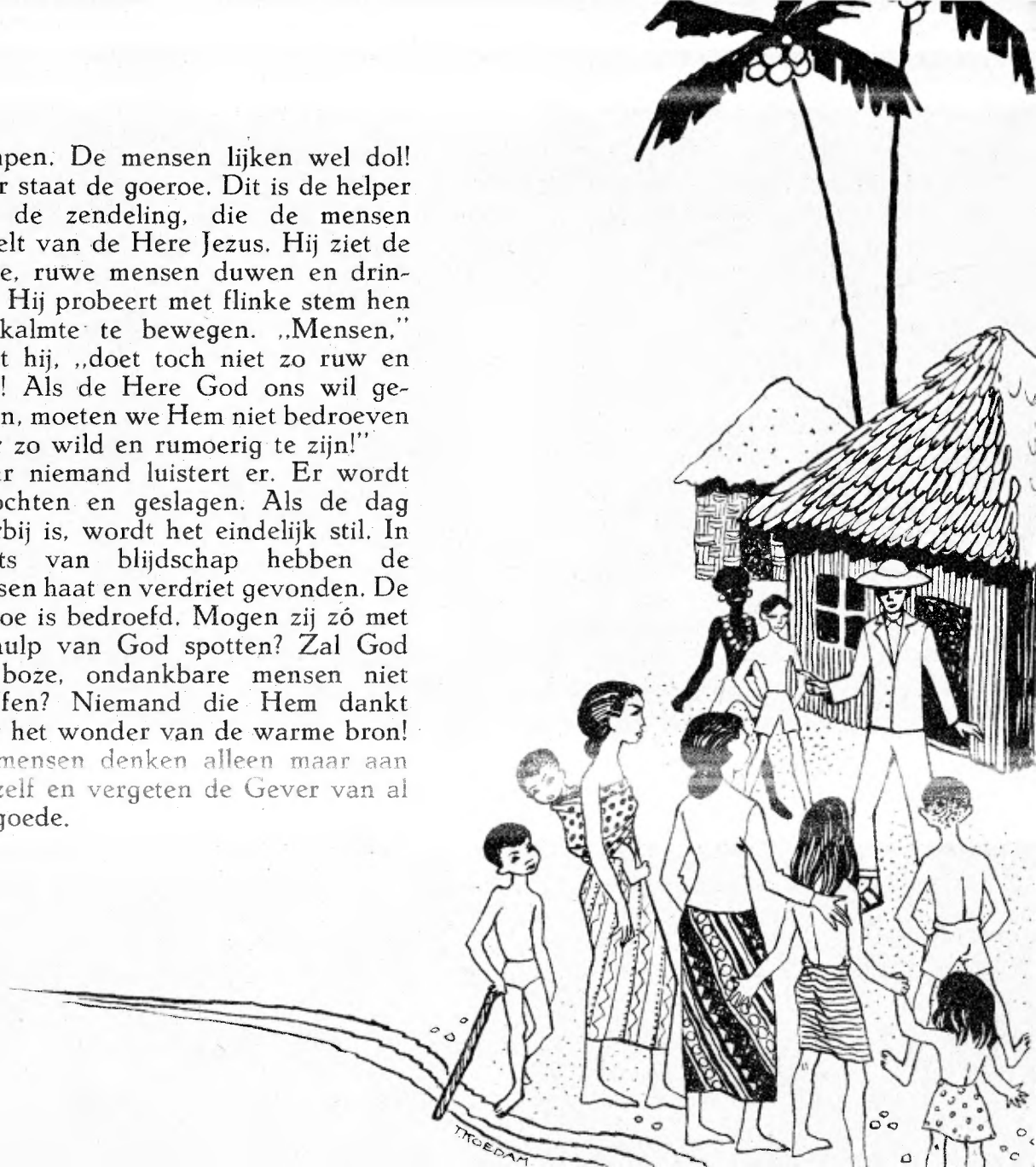
Nög is 't schemer en daar trekken ze al heen, achter elkaar het bergpaadje op. Opgevouwen slaapmatten onder de arm. Mandjes en bundeltjes kleren en teerkost voor enige dagen. Zieke kinderen bungelen in een draagdoek op moeders rug. Opgeschoten jongens, die door beenwonden of ziekten niet meer kunnen lopen, hebben de armen geklemd om vaders hals, de benen om diens heupen. Een arme zieke vrouw wordt op een draagbaar door vier mannen gedragen.

Zo trekt, de hele dag door, een lange rij mensen naar de warme bron. Deze bron, die opeens is gaan vloeien, is voor de mensen een groot wonder.

Daar boven op de groene bergtop is het een drukte van belang. De warme bron ontspringt in een smalle bergspleet, zodat maar een paar mensen tegelijk kunnen baden. Maar wat gebeurt er nu? In plaats dat alles ordelijk en netjes geschiedt, wil iedereen de eerste zijn. Niemand gunt een ander de voorrang. Mannen, vrouwen, kinderen verdringen elkaar onder oorverdovend geschreeuw. Zieken raken in de knel, worden onder de voet gelopen. Oude mensen en kleine kinderen lopen elkaar in de weg; krijgen duwen en

stompen. De mensen lijken wel doll!
Daar staat de goeroe. Dit is de helper
van de zending, die de mensen
vertelt van de Here Jezus. Hij ziet de
wilde, ruwe mensen duwen en drin-
gen. Hij probeert met flinke stem hen
tot kalmte te bewegen. „Mensen,”
roept hij, „doet toch niet zo ruw en
wild! Als de Here God ons wil ge-
nezen, moeten we Hem niet bedroeven
door zo wild en rumoerig te zijn!”
Maar niemand luistert er. Er wordt
gevochten en geslagen. Als de dag
voorbij is, wordt het eindelijk stil. In
plaats van blijdschap hebben de
mensen haat en verdriet gevonden. De
goeroe is bedroefd. Mogen zij zó met
de hulp van God spotten? Zal God
die boze, ondankbare mensen niet
straffen? Niemand die Hem dankt
voor het wonder van de warme bron!
De mensen denken alleen maar aan
zichzelf en vergeten de Gever van al
het goede.

In het holst van de nacht klinkt er opeens een onderaards gebrom. 't Lijkt veel op onweer, maar 't zit diep onder in de grond. Dan wordt het weer stil. Nu worden de mensen bang. De een na de ander maakt zich gereed voor de terugtocht naar huis.

Wat is dat? De grond gaat schudden! De mensen vluchten de berg af. Alleen de goeroe, de vader en moeder van Séhé en nog een paar mensen blijven rustig bij de bron. Séhé zelf is er ook bij. En wat zien zij gebeuren? De dampen uit het water worden dichter en dichter. Het water wordt heel erg warm — het kookt! De bron kolkt en borrelt als tevoren, maar de dampen stijgen op als uit een kokende ketel. Boven de pikzwarte rug van de berg is nu een krans van zwak-rossig licht, maar 't is geen prettig en mooi gezicht. O neen! 't Lijkt wel of de berg in brand staat.

En nu gaat de goeroe begrijpen wat er gaat gebeuren. Die warme bron, die zo opeens is gaan borrelen, is het begin van een grote ramp. De berg is na vele jaren wakker geworden en het warme water wordt heet door het vuur dat in de berg is gaan gloeien. Want deze berg van Ternate is een vuurspuwende berg. Vroeger is het ook gebeurd, dat er vuur uit de berg kwam. Er is op de top een heel diep gat. Dat is de krater en daaruit stijgen nu de wolken op. Maar als 't heel erg wordt, dan zal er vuur uit de krater komen.

Dit alles vertelt de goeroe nu aan de mensen die bij hem gebleven zijn. Séhé luistert goed. Hij is wel een beetje bang, als hij de goeroe hoort vertellen over de grote ramp die komen zal. En opeens vraagt hij aan de goeroe: „Toean goeroe, dus die warme bron was geen wonder en de Here God heeft dus niet willen helpen?”

Maar de goeroe kijkt hem eens diep in de ogen en zegt dan heel ernstig: „Beste jongen, ik ben blij dat je mij dat vraagt. Want ik zelf heb ook eerst gedacht dat de bron genezing zou brengen — net zoals jij dat hebt gedacht. Maar nu weet ik beter. Niet om de mensen beter te maken heeft de Here God deze warme bron laten ontspringen. Ach, je weet het ook wel Séhé,

je hebt het zelf gezien: de mensen zijn niet beter geworden. Ze zijn gaan vechten en duwen, maar niemand is genezen. Jij hinkt toch ook nog, is het niet?"

Séhé knikt eens. Ach ja, hij dacht wel, die avond toen hij met vader de berg afdaalde, dat hij beter liep, maar helaas, zijn been is nog ziek. Dus heeft de Here God niet willen helpen?

„Zeker wel,” zegt de goeroe. „Maar op een heel andere manier. Die warme bron is ontsprongen op Zijn bevel. De Here God wil ons helpen. Hij wil ons waarschuwen, dat er misschien spoedig — misschien al heel gauw, wie weet, een vreselijke ramp gaat gebeuren. En nu heeft Hij ons door die warme bron en door dat gerommel in de grond willen zeggen: denkt er om mensen, er komt vuur uit de berg. De berg gaat schudden en branden. Zoekt een veilige plaats op, waar het vuur niet kan komen. Ik wil jullie helpen en daarom heb Ik jullie vooruit gewaarschuwd.

Laten wij de Here God danken voor die bron. Het warme, borrelende water spreekt ons van Gods hulp en liefde.”

Nu vouwen de grote mensen en ook de kleine Séhé eerbiedig hun handen en sluiten hun ogen. De goeroe bidt. Hij dankt de Here God voor Zijn waarschuwing en vraagt Hem om Zijn bescherming, als de berg een brandende berg wordt.

't Is nu heel stil. Allen bidden mee. Zij zitten dicht bij de krater, maar God zal hen behoeden. Als de goeroe „Amen” gezegd heeft, staan allen op. Zij zullen nu rustig de berg afdalen en de mensen gaan waarschuwen om op het strand te gaan, ver van de bergtop vandaan.

Nog twee dagen duurt het. De mensen zijn alweer minder angstig geworden. Zij denken dat het met die brandende berg wel zal loslopen. Wel stijgt er van de top een hoge, donkergrijze wolkpluim omhoog, maar dat is al zo dikwijls gebeurd. Velen gaan weer in hun huizen zitten. Zij zeggen: „De goeroe

heeft zich vergist. Hij heeft ons bang gemaakt voor niets." Maar de goeroe weet wel beter, en al de mannen en vrouwen die zijn woorden geloven, blijven liever op het brede strand. Zij hebben daar hutjes gebouwd van palmbladeren en wonen er zo lang in. Dan na twee dagen komt de aardbeving. Een oorverdovende slag, alsof er een reuzenkanon wordt afgeschoten. Vlak daarop een paar geweldige schokken achter elkaar. Alles kraakt en rammelt. Huizen storten in. De aan de muren vastgebonden kisten slaan voorover; glas en aardewerk, lampen, huisraad, alles valt in gruzelementen. De kinderen schreeuwen van angst.

Vrouwen gillen. Oude mensen jammeren en klagen.

Lichtblauwe vlammen slaan uit de krater. Met luide knallen worden grote stenen achter elkaar de lucht in geworpen. Dichte rookwolken stijgen van de bergtop omhoog. Kokende modder verwoest alle tuinen die op de berghellingen zijn aangelegd. Die kokende modder heet lava. Waar de lava vloeit, verbranden de bomen en bossen. De berghelling staat helemaal in brand.

Maar de goeroe heeft de mensen bij elkaar geroepen op het strand waar de zee met schuimende golven koelte brengt. De goeroe kan niet in de kerk gaan, dat zou veel te gevaarlijk zijn. Bij elke trilling van de grond scheuren de muren. Het dak kan elk ogenblik instorten. Van alle kanten zijn de mensen gekomen. Er zijn ook Chinezen, Papoea's en Boeginezen bij. Allerlei mensen van de Molukken-eilanden, die op Ternate vertoeven, komen ook aangesnel. Vele heidenen kijken verbaasd, wat de Christenen nu gaan doen. Deze zijn helemaal niet bang, ook al dreunt de grond en spuwt de berg het vuur uit. Want deze mensen weten, dat God over hen waakt. Hij, die de bergen heeft gemaakt, de zee, de bossen, Hij, de Schepper van hemel en aarde, Hij kan de mensen die Hem eren en liefhebben bewaren in het aller-grootste gevaar.

De brandende berg is een groot gevaar. Maar als de mensen in gevaar zijn, mogen zij bidden en vragen aan de Here God om Zijn hulp.

De mensen luisteren stil naar wat de goeroe zegt. „De Here Jezus verlost alle mensen, ook de bruine mensen uit de Molukken, van hun zonden en boosheden, en maakt hen tot kinderen van God.”

Terwijl de goeroe vertelt, beeft de grond en dreunt de berg, branden de bossen en stijgt van de bergtop een geweldige rookpluim omhoog.

De zon verdwijnt in nevelen en 't is of het gaat sneeuwen. Witte vlokken dalen in dichte wolken neer. Maar 't is geen sneeuw! Het is as, warme as van al 't verbrande hout hoog op de berg. Maar de mensen zijn niet bang meer.

Zij weten het wel, de Here God is vlak bij hen en zal hen behoeden. De heidenen verwonderen zich. Zij willen ook zo rustig zijn en dringen dicht tussen de gelovige mensen in. En nu gebeurt het allervreemdste. Terwijl de berg dreunt en de aarde beeft, beginnen de mensen te zingen. Hoor! Wat zingen zij:

Op bergen en in dalen
en overal is God.
Waar wij ook immer dwalen
en stijgen, daar is God.
Zijn trouwe Vaderogen
zien alles van nabij.
Waar trouwe vriendenhanden
Niet helpen, daar is God.

In dood en doodse banden
ja, overal is God.

Nog diezelfde nacht is het leed geleden. De vulkaan is voor lange tijd uitgewoed. De berg slaapt weer in zoals jaren tevoren. Het stadje Ternate is verwoest. De huizen zijn ingestort of gescheurd. Maar de mensen zullen het wel weer opbouwen. De oude, gemoedelijke rust keert langzamerhand terug. Van de andere Molukken-eilanden komt er hulp opdagen. Vaklieden en helpers zullen gaan bouwen. Op de as van de verbrande bossen, die nu nog gloeiend heet is, zodat niemand de berg kan opklimmen, zullen later weer tuinen worden aangelegd. Dan zal de grauwe, kale berg weer een fris groen kleed krijgen.

Na een paar dagen komt er een groot wit stoomschip op de rede. Het is een boot van de Nederlandse regering met levensmiddelen en veel blanke man-

nen die willen helpen. Er zijn ook dokters bij om de gewonden te genezen. Wat hebben die dokters het druk. Al de zieken, die bij de warme bron geen genezing gevonden hebben, mogen nu komen om medicijnen.

Ook Séhé wordt geholpen. Een vriendelijke, jonge dokter is met hem bezig. „Kereltje,” zegt de dokter, „jij kan helemaal beter worden. Jij hoeft niet langer te hinken.” Moeder huilt van blijdschap als zij het hoort. Vader zucht en in stilte dankt hij de Here God voor die blijde tijding. Maar Séhé moet een poosje van vader en moeder weg. Hij moet met de grote witte boot mee naar Celebes. Maar dat vindt hij wel fijn. Als hij aan boord wordt gebracht en afscheid neemt van vader en moeder, is hij vrolijk en blij.

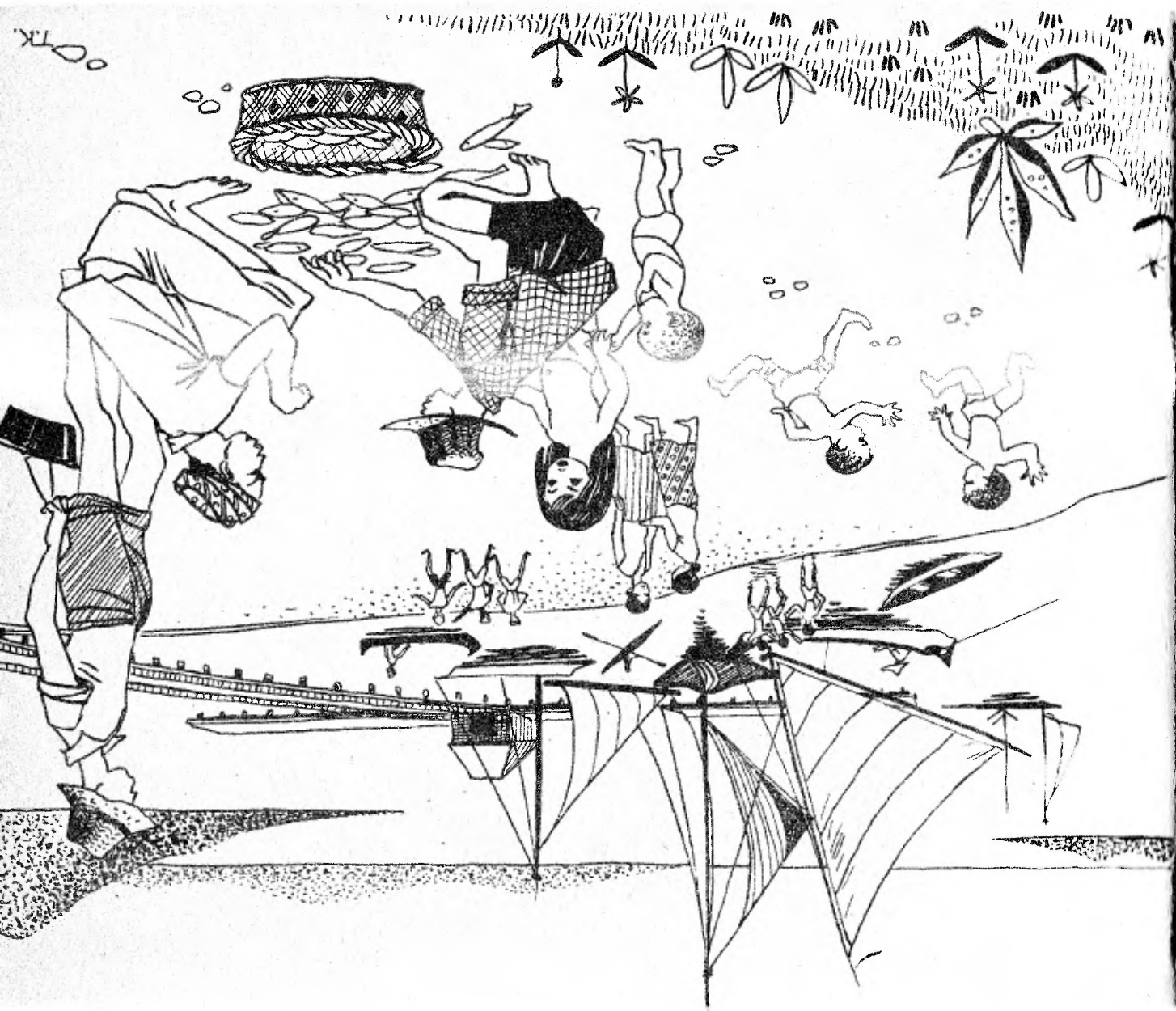
Het is wel een verre reis, helemaal naar Celebes. Dat zal wel acht dagen varen zijn! Maar Séhé zal dan op het dek van het grote witte stoomschip

de eilanden zien, de Molukken! Hij zal heel wat te vertellen hebben als hij weer op Ternate terug komt. En dan..... dan zal hij net als de andere kinderen, op het strand kunnen spelen en draven. Zonder zijn stok. O, wat is Séhé blij!

Na de schrik van de brandende vuurberg is nu gekomen de blijdschap. Als de stoomfluit klinkt en de ankers worden gelicht, zit Séhé op het brede dek van de boot. De boot is vol mensen. Ver op het strand, waar de aanlegsteiger in zee steekt, staan vader en moeder, tussen de honderden Ternatanten. Zij wuiven en roepen. Séhé wuift terug met zijn stok hoog boven zijn hoofd.

Als de schroef draait en het stoomschip vaart, verdwijnt Ternate in de verte. Alleen de kaalgebrande vuurberg is nog lang te zien. Wanneer zullen daar weer groene tuinen zijn? Maar ook dat zal zeker komen. Want de Here God laat ook op de verschroeide aarde weer het voedsel groeien voor de mensen. „God is goed,” denkt Séhé. „De Here in de hemel heeft ons bewaard in het grote gevaar en Hij heeft de dokter gestuurd die mij beter zal maken.” En de kleine bruine jongen is vrolijk en blij.

TERNATE
TIDORE

HALMAHEIRA

In deze serie verschenen:

JOH. VAN HULZEN

* **NOERMA** (Java)

ALBERT ZAAIER

* **DE VUURBERG** (Moiukken)

M. A. M. RENES-BOLDINGH

* **HOE APOEL HAAR VRIEND VOND**
(Sumatra)

ALBERT ZAAIER

* **IDRIS GAAT HET HUIS SCHOONMAKEN**
(Nieuw Guinea)

JOH. VAN HULZEN

* **DAMBING** (Borneo)

ALBERT ZAAIER

* **HET FEEST VAN DE VIJFTIG BUFFELS**
(Celebes)

Uitgegeven door het

ZENDINGSBUREAU OEGSTGEEST